Dosarul: nr.2a-2944/23(2-23001337-02-2a-03082023)
Prima instanță: Judecătoria Orhei (sediul Șoldănești), judecător - E. Lavciuc

D E C I Z I E

05 martie 2024 municipiul Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Avînd în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Anatol Pahopol
Judecătorii: Ruxanda Pulbere și Dorin Dulghieru

examinând în procedură scrisă, apelul declarat de O.C.N. ”*****” SRL, în cauza civilă, examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de O.C.N. ”*****” SRL către ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Șoldănești) din 06.04.2023, prin care acțiunea a fost respinsă, -

A C O N S T A T A T:

Pretențiile reclamantului:

1. La data de 04.01.2023, O.C.N. ”*****” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.
2. În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 29.03.2022, ***** a înaintat către creditorul O.C.N. ”*****” SRL o cerere online de acordare a creditului.
3. Susține că, prin trimiterea cererii de credit, debitorul a luat cunoștință cu condițiile contractuale indicate în Informațiile standard privind creditul pentru consumatori, pe care și le-a acceptat prin semnarea acestora cu aplicarea semnăturii electronice simple.
4. Având în vedere acordul neechivoc și acceptarea cererii de credit, la data de 29.03.2022, între O.C.N. ”*****” SRL și *****, a fost încheiat contractul de credit nr.154811004.
5. Menționează că, contractul de Credit nebancar a fost încheiat la distanță în condițiile Legii nr.157 din 18.07.2014 despre încheierea și executarea contractelor la distanță privind serviciile financiare de consum, prin aplicarea semnăturii electronice simple de către debitor în conformitate cu procedurile specificate în termeni și condiții de utilizare a serviciilor financiare nebancare disponibile pe pagina www.creditprime.md și în anexa nr.1 la contract.

6. Potrivit contractului de credit, creditorul a avut obligația de a pune la dispoziția Debitorului un credit sub forma unei linii de credit, care putea fi utilizată de către ultimul prin una sau mai multe retrageri din limita disponibilă.
7. La rândul său debitorul, prin utilizarea liniei de credit a avut obligația de a restitui în termen sumele trase din linia de credit și să achite costul pentru utilizarea mijloacelor financiare puse la dispoziția acestuia.
8. Indică că, în baza contractului menționat, pârâtului i-a fost eliberate: 1) La data de 01.04.2022 prin ”Poșta Moldovei” suma de 30000 lei. În total a fost acordată suma în mărime de 30000 lei (începând din data 01.04.2022 conform extrasului de cont).
9. Conform pct.5.2) contractului de credit, rata dobânzii zilnică constituie 0,25%. Dobânda se calculează zilnic și se aplică la soldul zilnic al liniei de credit până la data restituirii integrale a liniei de credit.
10. Indică că, pentru neexecutarea obligațiilor asumate de rambursare a creditului, potrivit pct.8.1.1) din contractul de credit, debitorul s-a obligat să achite o dobândă de întârziere în mărime de 0,99% pentru fiecare zi de întârziere din suma scadentă.
11. Necătând la respectarea obligației asumate de către O.C.N. ”*****” SRL de acordare a împrumutului, ***** până la intentarea acțiunii civile nu a rambursat suma datoriei.
12. Afirmă că, debitorul a fost înștiințat despre faptul nerespectării clauzelor contractuale, prin intermediul notificărilor recomandate expediate în adresa acestuia.
13. Ulterior în adresa debitorului a fost expediată reclamația prin care a fost informat repetat despre nerespectarea clauzelor contractuale și obligațiunea acestuia de a restitui creditul împreună cu dobânda calculată pentru utilizarea sumei acordate, și a dobânzii de întârziere calculată conform prevederilor contractuale.
14. Relevă că, la data înaintării cererii de chemare în judecată, datoria pârâtului ***** față de O.C.N. ”*****” SRL constituie 41299,68 lei și anume: corp credit nerambursat (capital) -28500 lei, dobânda contractuală - 6556,24 lei, dobânda de întârziere - 6243,44 lei.
15. Astfel, solicită reclamanta încasarea din contul ***** în beneficiul reclamantului O.C.N. ”*****” SRL a datoriei în sumă de 41299,68 lei, formată din: credit restant în mărime de 28500 lei, dobânda contractuală în mărime de 6556,24 lei, dobânda de întârziere în mărime de 6243,44 lei, precum și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 1238,99 lei.

Poziția instanței de fond:

16. Prin hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Șoldănești) din 06.04.2023, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

17. Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 13.04.2023, O.C.N. ”*****” SRL a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Șoldănești) din 06.04.2023, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

18. La data de 17.07.2023, O.C.N. ”*****” SRL a depus apelul motivat împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei (sediul Șoldănești) din 06.04.2023.

Argumentele participanților la proces:

19. În motivarea cererii de apel, apelantul O.C.N. ”*****” SRL a invocat aceleași motive de fapt şi de drept indicate în cererea de chemare în judecată, menționând faptul că, nu este de acord cu hotărârea primei instanțe, o consideră neîntemeiată, ilegală și pasibilă casării.

20. Menționează că la caz, la încheierea contractului de credit nebancar nr.154811004 din 29.03.2022, s-a efectuat prin semnarea electronică la distanță, codul pentru semnarea contractului de credit ”5647” a fost expediat la nr.de telefon indicat de către *****- 060243459 și are statut de semnat.

21. Cu referire la art.13 alin.(2) din Legea privind semnătura electronică și documentul electronic nr.91 din 29.05.2014 reglementează că, documentul electronic semnat cu semnătură electronică simplă sau cu semnătură electronică avansată necalificată este asimilat, după efectele sale, cu documentul analog pe suport de hîrtie, semnat cu semnătură olografă, doar în cazurile stabilite expres de actele normative sau de acordul părţilor privind aplicarea semnăturilor electronice, cu respectarea condiţiilor stipulate la art.16 alin.(1).

22. Totodată, conform art.16 al Legii, documentul electronic este considerat autentic dacă întruneşte cumulativ următoarele condiţii: a) este semnat de persoana abilitată, în modul stabilit, să semneze cu semnătură olografă documentul echivalent pe suport de hîrtie; b) este semnat cu semnătura electronică autentică a semnatarului indicat în document.

Procedura de examinare:

23. Colegiul civil notează că, cauza din speță a fost examinată în fond în procedura cererilor cu valoare redusă și astfel, în ordinea art.276^4 alin.(5) CPC, a dispus examinarea cererii de apel în procedură scrisă, prevederile art.276^3 CPC fiind aplicate corespunzător.

Termenul de declarare a apelului:

24. În conformitate cu prevederile art.362 alin.(1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

25. Din materialele cauzei rezultă că, dispozitivul hotărârii instanţei de fond a fost pronunțat la 06 aprilie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la data de la 13.04.2023, prin urmare Colegiul constată că, apelul este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de apel:

26. În conformitate cu art.385 alin.(1) lit.a) Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.

27. Potrivit dispoziţiilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
28. Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
29. În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.
30. În conformitate cu prevederile art.276^2 Cod de procedură civilă, dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobînzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă. Procedura reglementată de prezentul capitol nu se aplică în materie fiscală, vamală sau în cazul răspunderii pentru prejudiciul cauzat de o autoritate publică ori de o persoană cu funcţie de răspundere şi al răspunderii statului pentru prejudiciul cauzat prin acţiunile ilegale ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanţelor de judecată, precum şi în cazul litigiilor cu privire la drepturile nepatrimoniale. Dispoziţiile prezentului cod privind procedura contencioasă se aplică la examinarea cererilor cu valoare redusă în măsura în care dispoziţiile prezentului capitol nu prevăd altfel.
31. Potrivit prevederilor art.276^3 Cod de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ţinând cont de împrejurările cauzei, nu sânt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul. În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referinţă, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. Pârâtul poate depune o cerere reconvenţională în condiţiile art. art.172 şi 173 Cod de procedură civilă, doar dacă valoarea acţiunii reconvenţionale nu depăşeşte valoarea admisibilă şicondiţiile legale de exercitare a cererii iniţiale cu valoare redusă. Dacă din materialele cauzei rezultă că cererea nu poate fi examinată în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă, judecătorul, prin încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală. În acest caz, prevederile prezentului capitol sânt inaplicabile.

32. Totodată, potrivit prevederilor art.276[4] Cod de procedură civilă, instanţa soluţionează cauza şi adoptă dispozitivul hotărîrii într-un termen de cel mult 6 luni de la data depunerii cererii. Dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar. Hotărîrea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanţei judecătoreşti şi se comunică participanţilor la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor. Hotărîrea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunţare. Instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art.276[3] fiind aplicabile corespunzător.
33. În conformitate cu prevederile art.373 alin.alin.(1), (2), (5) CPC, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.
34. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea pricinii, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
35. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
36. Din conţinutul celor relatate Colegiul reţine că, sarcina instanţei de apel derivă reieşind din dispoziţiile art.373 alin.alin.(1), (2), (5) CPC, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.
37. Colegiul civil reiterează că, instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare. (HirroBalani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).
38. Așadar, Colegiul civil verificând în raport cu prevederile art.art.238-241 CPC, legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanțe, constată că aceasta urmează a fi menținută, or, instanţa de fond corect a elucidat şi constatat circumstanțele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv probele prezente la materialele cauzei în vederea respingerii a acțiunii din speță, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Circumstanțele de fapt ale pricinii:

39. Din materialele cauzei rezultă că, la data de 29.03.2022 între O.C.N. ”*****” SRL și ***** a fost încheiat contractul de credit nebancar nr.154811004, conform căruia O.C.N. ”*****” SRL a acordat *****, un împrumut în mărime de 30 000 lei, prezentul contract fiind valabil pe o perioadă de 12 luni din data semnării /f.d.19/.
40. Potrivit condițiilor generale din pct.1) al contractului de credit nebancar, ”Prezentul contract reprezintă răspunsul creditorului cu privire la parcurgerea etapelor online în vederea acordării creditului (denumit în cele ce urmează „Credit nebancar”) către împrumutat, iar împrumutatul declară că anterior semnării prezentului contract, a citit proiectul contractului de credit nebancar pentru nevoi personale, a luat cunoştinţă cu prevederile acestuia şi că acesta reprezintă exprimarea voinţei sale libere.
41. Contractul este semnat la distanţă. Contractul a fost întocmit conform cererii de credit completate de împrumutat pe site-ul www.creditprime.md şi a fost semnat electronic de către împrumutător şi transmis Creditorului la adresa sa de poştă electronică. Împrumutatul are obligaţia să tipărească contractul în două exemplare, să le semneze şi să expedieze unul din exemplare către împrumutător.
42. Prezentul contract este un contract de credit nebancar încheiat la distanţă, în condiţiile dispoziţiilor Legii nr.157 din 18.07.2014. Este opţiunea împrumutatului de a încheia contractul în condiţiile specifice ale Legii nr.157, şi acesta înţelege şi acceptă faptul că încheierea contractului la distanţă conform dispoziţiilor Legii mai sus menţionate, nu este de natură de a afecta valabilitatea prezentului contract. Împrumutatul a solicitat online, pe site-ul www.creditprime.md al creditorului, un produs de creditare, solicitare pe baza căreia i-au fost aduse la cunoștință termenii şi condiţiile precum şi informaţiile standard, şi în urma comunicării acordului său neechivoc, contractul a fost încheiat, în condiţiile Legii nr.157 mai sus-menţionate şi a prezentului contract.
43. Debitorul declară faptul că, prin trimiterea cererii de credit, on-line sau prin telefon către creditor a luat cunoştinţă şi a însuşit, a înţeles şi a acceptat, anterior încheierii prezentului contract, termenii şi definiţiile cuprinse în formularul Informaţii Standard privind creditul pentru consumatori. După completarea informaţiilor din cererea de credit on-line şi înainte de semnarea prezentului contract, debitorul a citit informaţia standard prezentate.
44. Contractul a fost generat automat şi redactat conform cererii de credit completate şi înaintate în format electronic de către debitor. Contractul a fost acceptat de către debitor şi semnat în mod electronic de către debitor, în condiţiile art.6 al legii nr. 157 şi a exceptării stipulate la alineatul anterior” /f.d.19 (verso)/.
45. Potrivit pct.2.5); 2.6); 2.9) din contractul de credit , condiții speciale, pentru creditul pus la dispoziţie, împrumutatul va plăti o rată fixă de dobândă în cuantum de 0,99 % per zi, rata anuală a dobânzii fiind de 91,25 %, iar DAE -141,64 %. /f.d.19/.
46. Totodată, în pct.5.2) și 5.4) din contractul în litigiu, se menționează că, rata dobânzii care se achită de debitor este una fixă de 0,25 % per zi. / f.d.21 /.

47. Conform capitolului 4 ”Modalități de acordare, utilizare” al contractului de credit la distanță cu nr.210423001 din 04.03.2022, pct.4.1.1. creditul se acordă prin trageri din limita disponibilă, pe întreaga perioadă activă. După expirarea perioadei active, Debitorul este lipsit de dreptul de a efectua trageri din limita de credit.
48. Pct.4.1.2. pentru a efectua o tragere, Debitorul va înainta Creditorului o solicitare în acest sens fie prin completarea cererii online direct din contul personal înregistrat pe portalul Creditorului yww.creditprime.md, sau prin comunicarea intenției sale prin intermediul telefonului, în ambele cazuri se va considera că solicitările au fost transmise prin mijloace de comunicare la distanță.
49. Pct.4.1.3. în cazul în care creditorul va accepta cererea de tragere, în vederea executării acesteia, prin intermediul sistemului informațional, va genera un cod care urmează a fi confirmat de către Debitor.
50. Pct.4.1.4. creditorul va efectua debursarea mijloacelor bănești, din limita disponibilă, doar după confirmarea de către Debitor a cererii de tragere. 4.1.5. Tragerile repetate vor fi posibile doar în cazul în care suma de bani solicitată va fi mai mică sau egală cu limita disponibilă. 4.1.6. Părțile au convenit că minimul de plată va fi scadent lunar la aceeași dată, începând cu luna următoarea celei în care a fost semnat contractul. În cazul în care data semnării contractului va fi o dată care lipsește într-o lună anumită, atunci minimul de plată în acea lună va fi scadent la ultima data a lunii respective. 4.1.7. În conformitate cu prevederile prezentului contract, părțile au stabilit că, debitorul poate efectua un număr nelimitat de trageri din limita disponibilă sub condiția că: a) suma minimă trasă de dfebitor nu va fi mai mică de 1000 lei; b) este efectuată în interiorul perioadei active. 4.1.8. Perioada activă a contractului ar putea trece în cea pasivă în cazul în care: a) Debitorul nu va efectua trageri din limita disponibilă pe o perioada de 90 zile din momentul semnării contractului; b) Plata lunară minimă obligatorie nu va fi diminuată de către debitor pe parcursul a 3 luni consecutive; c) Debitorul în ultimele 3 luni a admis întârzieri la plata minimă lunară; d) Costul total al creditului a ajuns la 90% din limita aprobată.
51. În conformitate cu prevederile art.774 Cod civil, în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligaţia poate fi pură şi simplă sau afectată de modalităţi. Prestaţia trebuie să fie posibilă şi determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice şi bunelor moravuri.
52. Conform art.775 Cod civil, debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei. Este nulă clauza prin care se derogă de la dispoziţiile alin.(1).
53. Potrivit art.776 Cod civil, obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

54. În conformitate cu prevederile art.858 Cod civil, temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.
55. Potrivit prevederilor art.901 alin.(5) Cod civil, neexecutarea obligației înseamnă orice abatere, cu sau fără justificare, de la executarea corespunzătoare a obligației și include neexecutarea totală sau parțială a obligației, executarea necorespunzătoare sau cu întîrziere a obligației.
56. Conform art.992 alin.(1) Cod civil, contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice.
57. Conform prevederilor art.1242 alin.(1) Cod civil, prin contractul de împrumut o parte (împrumutătorul) se obligă să dea în proprietate celeilalte părţi (împrumutatul) bani sau alte bunuri fungibile, iar aceasta se obligă să restituie banii în aceeaşi sumă sau bunuri de acelaşi gen, calitate şi cantitate la expirarea termenului pentru care i-au fost date.
58. În temeiul art.1247 alin.(1) Cod civil, împrumutatul trebuie să restituie împrumutul în termenul şi în modul stabilit în contract.
59. Conform art.1248 alin.(1) și (2) Cod civil, în cazul în care împrumutatul nu restituie în termen împrumutul, dispoziţiile art.942 se aplică în modul corespunzător dacă legea sau contractual nu prevede altfel; dacă în contract este prevăzută restituirea împrumutului în rate şi împrumutatul nu le restituie în modul stabilit, împrumutătorul poate cere restituirea imediată a întregului împrumut şi a dobânzii aferente în condiţiile stabilite la art.864 alin.(2) şi (4).
60. În corespundere cu art.1763 alin.(1) Cod civil, prin contractul de credit, o bancă sau o organizație de creditare nebancară (creditor) se obligă să pună la dispoziția unei alte persoane (debitor) o sumă de bani ca împrumut, cu condiția rambursării ei, a plății dobînzii și a altor plăți aferente, sau își asumă orice alt angajament de a achiziționa o creanță sau de a efectua o plată, de a prelungi termenul de rambursare a datoriei sau de a emite orice garanții.
61. Colegiul Civil relevă că soluția instanței de fond este una întemeiată și legală, or, concluzia dedusă referitor la faptul că reclamanta O.C.N. ”*****” SRL nu a făcut dovada admisibilă a faptului că contractul de credit nebancar a fost semnat de către împrumutatul (în speță pârât), nici olograf, nici cu semnătură electronică avansată calificată.
62. În acest context Colegiul reiterează prevederile art.992 alin.(1) și (2) Cod civil care statuează că contract este acordul de voință realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice. Contractului îi sânt aplicabile normele cu privire la actul juridic.
63. Potrivit art.312 alin.(1) Cod civil, consimţământ este manifestarea, exteriorizată, de voinţă a persoanei de a încheia un act juridic.

64. Conform art.313 alin.(1) Cod civil, manifestarea de voinţă care trebuie recepţionată de cealaltă parte produce efecte în momentul în care parvine acesteia, indiferent de faptul dacă a luat sau nu cunoştinţă de conţinutul ei.
65. Din conținutul normelor legale enunțate se deduce că persoana urmează să își dea consimțământul pentru întocmirea actului, care este considerat un element esențial pentru valabilitatea actului juridic.
66. Totodată conform art.9 alin.(1) și (3) din Legea privind semnătura electronică și documentul electronic nr.91 din 29 mai 2014, verificarea autenticității semnăturii electronice se efectuează prin intermediul dispozitivului de verificare a semnăturii electronice și/sau al produsului asociat semnăturii electronice, cu utilizarea datelor de 2 verificare a semnăturii electronice. La verificarea semnăturii electronice avansate necalificate și semnăturii electronice avansate calificate, dispozitivul de verificare a semnăturii electronice și/sau produsul asociat semnăturii electronice trebuie: a) să ofere posibilitatea afișării conținutului documentului electronic semnat cu semnătura electronică sau să facă referința irevocabilă la documentul dat; b) să afișeze faptul modificării documentului electronic semnat cu semnătura electronică; c) să facă referință la semnatar.
67. Potrivit art.13 alin.(1), (4), (5) și (12) din Legea privind semnătura electronică și documentul electronic nr.91 din 29 mai 2014, documentul electronic semnat cu semnătură electronică avansată calificată este asimilat, după efectele sale, cu documentul analog pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă. În cazul în care, conform legislației, se cere ca documentul să fie perfectat sau prezentat pe suport de hârtie și semnat cu semnătură olografă, documentul electronic se consideră a fi corespunzător acestei cerințe. În cazul în care, conform legislației, se cere ca documentul pe suport de hârtie să fie autentificat cu ștampilă, documentul electronic se consideră a fi corespunzător acestei cerințe. Copie a documentului electronic se consideră reprezentarea (redarea) acestuia pe suport de hârtie, într-o formă perceptibilă.
68. Astfel, în condițiile în care contractul de credit nebancar nr.154811004 din 29.03.2022 nu a fost semnat de către împrumutatul (în speță pârât), nici olograf, nici cu semnătură electronică avansată calificată, este cert și fără echivoc că intenția pârâtei ***** de a contracta împrumutul în mărime de 30 000 lei nu a fost confirmată.
69. În astfel de circumstanțe, concluzia primei instanțe precum că, contractul nu întrunește condițiile unui act juridic valabil, prin urmare acesta nu produce efecte în sensul nașterii unor obligații de rambursare a sumelor datorate, în sarcina părții pârâte, este corectă
70. Or, la încheierea acestui act juridic, nu a fost respectată condiția de valabilitate cu privire la consimțământul părții pârâte *****.
71. Corespunzător, din probatoriu administrat nu se atestă dovada care ar confirma faptul transmiterii de către O.C.N. ”*****” SRL a sumei împrumutului în contul debitorului *****, în baza contractului de credit nr.154811004 din 29.03.2022.

72. Or, reclamantul/apelant contrar prevederilor art.118 alin.(1) din Codul de procedură civilă, nu a demonstrat existența unui raport obligațional între aceasta și pârâta/intimat *****, în urma căruia, ultima ar fi obligată de a rambursa sumele datorate.
73. În contextul celor enunțate, Colegiul civil conchide că, este corectă concluzia primei instanțe despre faptul că din probatoriu administrat nu se atestă dovada că, contractul în litigiu de credit nebancar nr.154811004 din 29.03.2022, perfectat la distanță, a fost încheiat cu pîrîta ***** în modul stabilit de lege, or, la caz, lipseşte una din condiţiile de valabilitate pentru încheierea actelor juridice şi anume, consimţământul, prin aplicarea semnăturii.
74. Pe cale de consecință, nefiind dovedită existența unei obligații, debitorului nu i se poate invoca neexecutarea obligației cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.
75. Astfel, Colegiul consideră că creditorul nu a probat faptul că contractul de credit nebancar nr.154811004 din 29.03.2022, a fost semnat într-un mod corespunzător, precum și faptul că sumele indicate în extrasul de cont reflectă faptul acordării împrumutului de către reclamant pârâtului în baza contractului de împrumut nr.154811004 din 29.03.2022 încheiat la distanță în sumă de 30000 lei pe un termen de 12 luni și respectiv recepționarea de către pârât/intimat și existența datoriei.
76. Potrivit regulilor de probațiune, sarcina probei îi revine reclamantului în temeiul art.117 alin. (1) și 118 alin.(1) CPC. Așadar, din moment ce probele și materialele dosarului nu sunt în măsură să înlăture aceste îndoieli, instanța conchide că pretențiile reclamantului despre încasarea datoriei, subsecvent, penalității sunt neîntemeiate, prin urmare, concluzia primei instanțe despre respingerea acțiunii reclamantului, este corectă.
77. În consecință, Colegiul civil concluzionează privind netemeinicia argumentelor apelului declarat de O.C.N. ”*****” SRL şi legalitatea hotărârii primei instanțe, situație în care se impune respingerea apelului și menținerea hotărârii primei instanțe.
78. Or, potrivit Hotărârii Curţii Constituționale nr.3 din 20.01.2015, §41 importanţa principiului legalităţii presupune ca legea să fie respectată, această exigenţă există nu doar pentru indivizi, dar în egală măsură şi pentru autorităţile publice şi private, în măsura în care legalitatea vizează actele agenţilor publici, exigenţa este ca aceştia să acţioneze în limitele atribuţiilor care le-au fost conferite de lege, motiv din care, instanţa de judecată nu constituie o excepție de la regulă.
79. Astfel, sacrificarea principiului preeminenţei dreptului în sensul impunerii unei alte conduit decât cea prescrisă de către legislator va avea inter alia drept efect de favorizarea procesuală a intimatului, deoarece asemenea acţiuni nu pot fi admise de către instanţa de judecată decât în condiţiile expres stabilite de lege, în caz contrar, acţiunile arbitrare ale instanţe sunt incompatibile testului de imparțialitate obiectivă perceput de un observatory informat şi dezinteresat.

80. Imparţialitatea este esenţială pentru îndeplinirea adecvată a funcţiei judiciare, ea priveşte nu doar hotărârea însăşi, ci şi întreg procesul, prin care se ajunge la aceasta (valoarea 2, principiile de la Bangalore privind conduita judiciară).
81. Mai mult decât atât, potrivit definiţiei date în jurisprudenţa CtEDO noţiunii de certitudine legală, se menționează inter alia că legislația naţională trebuie să fie expusă cu o suficientă precizie pentru a oferi posibilitatea persoanelor de a-şi reglementa comportamentul în sensul posibilităţii obţinerii unor ”consultaţii adecvate” de a prevedea în caz de necesitate la un nivel rezonabil, consecințele, ce pot surveni în rezultatul anumitor acţiuni (Sunday Times v UK 26.04.1979, § 49).
82. Certitudine legală impusă inter alia regulilor de procedură civilă în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile reclamantului, cât şi ale pârâtului, motiv pentru care instanţa de judecată, nu este în drept de a substitui voinţalegislatorului materializată în conţinutul normelor de drept de procedură civilă și cele materiale.
83. Conform dispozițiilor art.1 alin.(3) al Constituţiei Republicii Moldova, în lumina interpretărilor date în jurisprudența constantă a Curţii Constituţionale, (hotărârea Curţii Constituţionale nr.2 din 19.01.1998, publicată în Monitorul Oficial nr.12-13/8 din 19.02.1998), una din caracteristicile constituționale ale statului de drept o constituie obligațiunea statului, autorităţilor lui publice, instituțiilor, persoanelor oficiale de a activa în limitele atribuțiilor lor stabilite de Constituție şi Legi, iar instanța de judecată nu constituie o excepție în acest sens.
84. Mai mult decât atât, în conformitate cu prevederile art.9 CPC, instanței de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfășurarea procesului, pe principiile de contradictorialitate şi egalitate a părților în drepturi (art.26 CPC), motiv din care exonerarea unui participant la proces de obligația legală reprezintă în esență o favorizare nejustificată, în frauda regulilor unui proces echitabil.
85. Reieșind din cele expuse mai sus, în condițiile în care instanța de fond corect a aplicat normele de drept material și procedural, instanța de apel a constatat legalitatea hotărârii instanței de fond, argumentele contrare ale apelantului fiind combătute integral prin concluziile expuse mai sus, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărârea instanței de fond.
86. În conformitate cu prevederile art.art.276^4, 385 lit.a), 389-390, 394 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Se respinge apelul declarat de O.C.N. ”*****” SRL.

Se menține hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Șoldănești) din 06.04.2023, pronunțată în cauza civilă, examinată în procedura cererilor cu valoare redusă, la cererea de chemare în judecată depusă de O.C.N. ”*****” SRL către ***** cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă și irevocabilă și nu se supune nici unei căi de atac.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Anatol Pahopol

Judecătorii: Ruxanda Pulbere

Dorin Dulghieru